

Briselē, 2017. gada 19. maijā
(OR. en)

9381/17

DEVGEN 103
ACP 50
RELEX 428
SOC 405
WTO 116
COMER 71
FDI 9

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Datums: 2017. gada 19. maijs

Saņēmējs: delegācijas

Iepriekš. dok. Nr.: 9002/17

Temats: Ilgtspējīgas vērtības ķēdes apģērbu nozarē
– Padomes secinājumi (2017. gada 19. maijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par ilgtspējīgām vērtības ķēdēm apģērbu nozarē, kurus Padome pieņēma 3540. sanāksmē, kas notika 2017. gada 19. maijā.

Padomes secinājumi par ilgtspējīgām vērtības ķēdēm apģērbu nozarē

1. Padome atgādina, ka pasaulē aptuveni 75 miljoni cilvēku strādā tekstila un apģērbu nozarē. Lielākā daļa darbaspēka atrodas jaunattīstības valstīs, kur 75 % no šajā nozarē strādājošajiem ir sievietes un meitenes un kur piegādes ķēdes bieži ietver arī tādus strādājošos, kas darbu veic mājās. Padome atzīst, ka šī nozare var būt attīstības un emancipācijas dzinējspēks, tomēr vienlaikus tā atzīst, ka vērtības ķēde apģērbu nozarē ir sarežģīta un ka ar to ir saistītas būtiskas ekonomiskas, sociālas un vides problēmas, piemēram, zemas algas, darba tiesību – tostarp biedrošanās brīvības un kolektīvu sarunu – nepietiekama īstenošana, zems ēku drošības līmenis, bīstamu ķīmisku vielu kaitīga ietekme vai resursu izmantošana neilgtspējīgā veidā. Tādi negadījumi apģērbu nozarē, kad bojā iet cilvēki, piemēram, rūpnīcas sabrukšana *Rana Plaza* Bangladešā pirms četriem gadiem, īpaši norāda, ka ir svarīgi veicināt ilgtspējīgākas vērtības ķēdes apģērbu nozarē un risināt šai nozarei raksturīgās problēmas. Saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības mērķi 8.7. Padome aicina apģērbu nozarē īstenot pasākumus, kuru nolūks ir izskaust piespiedu darbu, izbeigt mūsdienu verdzību un cilvēku tirdzniecību un nodrošināt, lai tiktu aizliegtas un izbeigtas bērnu darba jaunākās formas. Padome turklāt uzsver, ka ir svarīgi apģērbu nozarē novērst cilvēktiesību pārkāpumus un veicināt korporatīvo sociālo atbildību / atbildīgu darījumdarbību ¹, tostarp sociālus un vides standartus un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību. Ļoti svarīgi, lai šie standarti un principi tiktu piemēroti visā apģērbu nozares vērtības ķēdē.

¹ ES līdztekus lieto formulējumu "korporatīvā sociālā atbildība" un "atbildīga darījumdarbība". 2011. gadā ES Korporatīvās sociālās atbildības stratēģijā "korporatīvā sociālā atbildība" ir definēta kā "uzņēmumu atbildība par savu ietekmi uz sabiedrību", un ir uzsvērts, ka, "lai pilnībā īstenotu savu korporatīvo sociālo atbildību, uzņēmumos būtu jābūt ieviestam procesam, lai uzņēmuma darbībā un pamatstratēģijā integrētu sociālos, vides, ētiskos, cilvēktiesību jautājumus un patērētājiem svarīgus jautājumus, cieši sadarbojoties ar ieinteresētajām personām".

2. Padome atgādina savus 2016. gada 12. maija secinājumus par ES un atbildīgām globālām vērtības ķēdēm, kuros tā atbalstīja centienus, kuru mērķis ir veicināt atbildīgas piegādes ķēdes, izmantojot tādas ierosmes kā ES apģērbu ražošanas ierosme. Padome atzinīgi vērtē Komisijas dienestu darba dokumentu "Ilgtspējīgas vērtības ķēdes apģērbu nozarē saistībā ar ES rīcību attīstības jomā"² kā nozīmīgu pirmo soli, ar kuru būtu jāaizsāk turpmāki vērienīgi centieni apģērbu nozarē, kuri neaprobežojas tikai ar attīstības sadarbību. Padome uzsver, ka gan ES, gan ārvalstīs ir pastiprināti un proaktīvi jāiesaistās, lai stiprinātu tādas piegādes ķēdes, kas ir atbildīgas un ilgtspējīgas, un atbalsta centienus veicināt ilgtspējīgu ražošanu, ilgtspējīgu patēriņu gan publiskajā, gan privātajā jomā un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, kā uzsvērts jaunajā Eiropas Konsensā attīstības jomā, Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķos.
3. Šajā sakarā Padome aicina Komisiju veicināt patērētāju informēšanai paredzētus instrumentus un korporatīvo sociālo atbildību / atbildīgu darījumdarbību, šādā nolūkā cita starpā izmantojot pienācīgu rūpību, ko uzņēmumi veic savās piegādes ķēdēs. Ir vajadzīga ciešāka sadarbība starp esošajām daudzpusējām ieinteresēto personu iniciatīvām Eiropas līmenī, lai apģērbu nozarē veicinātu plašāku apņemšanos nodrošināt korporatīvo sociālo atbildību / atbildīgu darījumdarbību ar mērķi nepieļaut diskriminējošu ietekmi uz tiem uzņēmumiem, kas jau darbojas ilgtspējīgi; tas panākams, cita starpā, izmantojot brīvprātīgas shēmas, tādas kā ES ekomarkējums. Padome turklāt uzsver – lai mazinātu piegādes ķēdes riskus, ir svarīgi, lai ES uzņēmumiem būtu iespējas sadarboties pirmskonkurences posmā.
4. Padome mudina ratificēt un faktiski īstenot starptautiskās darba konvencijas, piemēram, SDO pamatkonvencijas, un atgādina, ka tā ievēro starptautiski atzītas pamatnostādnes un principus, jo īpaši ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, SDO Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku, ESAO Vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem, ANO Globālo līgumu, kā arī daudzpusējos vides nolīgumus.

² 8492/17 – SWD(2017) 147 *final*

5. Attīstības sadarbību var efektīvi izmantot apģērbu vērtības ķēdes ilgtspējas uzlabošanai. Mērķi izveidot ilgtspējīgas vērtības ķēdes apģērbu nozarē būtu jātiecas sasniegt, atbalstot centienus, ko īsteno valdības, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, globāla un vietēja mēroga uzņēmumi, tai skaitā mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi, sociālie partneri ražojošās valstīs, starptautiskās organizācijas, tostarp divpusējās un reģionālās programmās un projektos. Ar šādiem centieniem arī var veicināt ilgtspējīgi pārvaldītu primāro izejvielu un augstas kvalitātes otrreizējo izejvielu izmantošanu, kā arī apģērbu un tekstilizstrādājumu atkārtotu izmantošanu un pārstrādi.
6. Padome atzinīgi vērtē apģērbu nozares ilgtspējas uzlabošanai paredzēta atbalsta palielināšanu ES attīstības sadarbībā. Padome atbalsta pasākumus, kuru mērķis ir veicināt un izplatīt paraugpraksi, kas sociālajā un vides jomā attiecas uz apģērbu vērtības ķēžu atbildīgu pārvaldību, šādā nolūkā jo īpaši veidojot attiecības ar uzņēmumiem, uzņēmumu apvienībām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, sociālajiem partneriem un sekmējot ieinteresēto personu sadarbību un savstarpēju zināšanu apmaiņu. Padome mudina Komisiju un ES dalībvalstis pielikt lielākas pūles, lai nolūkā veicināt ilgtspējīgu un atbildīgu patēriņu palielinātu patērētāju un publiskā iepirkuma veicēju informētību.
7. Padome, tostarp īstenojot ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānu 2016.–2020. gadam ³, atbalsta pastāvīgos centienus attiecībā uz bērnu tiesībām, kā arī ekonomisku iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm šajā nozarē. Tā uzsver, ka ir jāveicina dzimumu līdztiesība, jāatbalsta apģērbu nozarē strādājošo sieviešu izglītošana un viņu spēju veidošana, jārisina personu aizskaršanas problēma darbavietās un jāsekmē nediskriminēšana un vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana sievietēm strādāt produktīvu un pienācīgas kvalitātes darbu un saņemt līdzvērtīgu samaksu.

³ 12249/15 – SWD(2015) 182 *final*

8. Padome atgādina, ka ES piešķir svarīgu nozīmi darba tiesību un pienācīgas kvalitātes nodarbinātības veicināšanai, un atzīst to, kādu ieguldījumu šajā nolūkā sniedz sociālais dialogs, tostarp sociālais dialogs pasaules mērogā ar starptautisku pamatnolīgumu starpniecību. Tā uzsver lielo atbalstu, ko ražotājvalstu valdībām, kā arī citiem dalībniekiem, piemēram, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, sociālajiem partneriem un privātajam sektoram, ES attīstības sadarbība sniedz starptautisko standartu transponēšanā un īstenošanā valsts nodarbinātības un vides aizsardzības tiesību aktos un efektīvas to izpildes atbalstīšanā un uzraudzībā, tostarp ražotnes līmenī.
9. Padome uzsver, ka ir svarīgi izsekot ķīmiskajām vielām, kuras tiek izmantotas apģērbu nozarē un ir klātesošas gatavajos apģērbu izstrādājumos, lai panāktu videi nekaitīgu ķīmisko vielu, dabisko šķiedru un visu atkritumu un resursu apsaimniekošanu apģērbu nozarē. Ilgtspējīgas un resursu ziņā efektīvas ražošanas, tostarp netoksisku materiālu aprites veicināšana ir nepieciešama, lai sasniegtu aprites ekonomiku un nodrošinātu to, ka palielinās otrreizēja izmantošana un pārstrāde apģērbu nozarē. Drošas darba vides veicināšanai arī ir būtiska nozīme, lai nepieļautu, ka darba ņēmēji tiek pakļauti veselību apdraudošai kaitīgu un toksisku vielu iedarbībai.
10. Padome mudina Komisiju atbalstīt centienus, lai uzlabotu pārredzamību un izsekojamību apģērbu piegādes ķēdēs, piemēram, veicot dalībvalstīs notiekošo darbību koordinēšanu un izmantojot starptautiskas iniciatīvas šajā nozarē, un atzinīgi vērtē jaunās ESAO pienācīgas rūpības pamatnostādnes attiecībā uz atbildīgām piegādes ķēdēm apģērbu un apavu nozarē. Saskaņā ar Ilgtspējīgas attīstības 8. un 12. mērķi Padome uzsver, ka ir svarīgi veicināt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību un labvēlīgu vidi atbildīgai darījumdarbībai un mudināt uzņēmumus, jo īpaši lielos un transnacionālos uzņēmumus, piemērot ilgtspējīgas metodes, tostarp savos pārskatos iekļaujot informāciju par ilgtspēju, kā arī informēt savus klientus un ar tiem veidot attiecības. Šādi centieni arī palīdzēs uzlabot informētību un pārredzamību dažādos apģērbu piegādes ķēdes posmos, tostarp attiecībā uz sociālajiem un vides apstākļiem. Patērētāju izpratne par šādu informāciju ir būtisks solis virzībā uz to, lai panāktu labākas ilgtspējīgas vērtības ķēdes apģērbu nozarē.

11. Padome atgādina spēkā esošo tiesisko regulējumu ES līmenī, kas piemērojams apģērbu nozarei, un, lai sekmētu ilgtspējīgas vērtības ķēdes apģērbu nozarē, mudina panākt lielāku saskaņotību starp attīstības sadarbību, vides, darba, tirdzniecības un citiem ārējās politikas instrumentiem. Padome arī uzsver, ka pašreiz īstenotajam darbam saskaņā ar esošo ES politikas satvaru būtu jāveicina politikas saskaņotība attīstībai. Sinerģijai starp attīstības sadarbību, vides un nodarbinātības politiku un tirdzniecības instrumentiem var būt kombinēta ietekme uz attīstību apģērbu nozarē. Padome atzinīgi vērtē to, ka visos ES tirdzniecības nolīgumos, tostarp ar jaunattīstības valstīm, tiek sistemātiski iekļauti un īstenoti noteikumi par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību (TIA), un aicina Komisiju nodrošināt šo noteikumu efektīvu īstenošanu. Efektīva TIA nodaļu un citu instrumentu izmantošana ilgtspējīgas attīstības atbalstam ir svarīga arī, lai uzlabotu vides un darba standartus un ilgtspējīgu iepirkuma praksi apģērbu nozarē. Gaidāmajai ES tirdzniecības atbalsta stratēģijas pārskatīšanai būtu jāpalīdz īstenot ilgtspējīgas attīstības mērķus. Padome mudina Komisiju turpināt un pastiprināt tās dialogu ar iniciatīvas "Viss, izņemot ieročus" (*EBA*) saņēmējvalstīm ar mērķi vērsties pret smagiem un sistemātiskiem cilvēktiesību un darba pamatstandartu pārkāpumiem, kā tas nesen atspoguļots Bangladešas ilgtspējas pakta kontekstā.
12. Padome uzsver, ka, lai panāktu konkrētus uzlabojumus, būtiski svarīgi faktori ir ražotājvalstu valdību apņemšanās paredzēt un īstenot pienācīgus juridiskus un reglamentējošus pamatnosacījumus, uzņēmumu iesaiste, kā arī visu attiecīgo ieinteresēto personu apņemšanās īstenot ilgtspējīgas vērtības ķēdes. Šajā nolūkā Padome aicina Komisiju pastiprināt tās centienus ar vērienīgu un ātru īstenošanu atbalstīt ilgtspējīgas vērtības ķēdes apģērbu nozarē un pienācīgi ņem vērā EP rezolūciju, kurā izteikts aicinājums uz visaptverošu rīcību šajā nozarē. Papildus Padome aicina Komisiju ilgtspējīgām vērtības ķēdēm apģērbu nozarē pievērsties visaptverošā veidā, kas neaprobežojas tikai ar attīstības sadarbību, veicinot drošāku, videi draudzīgāku un taisnīgāku apģērbu nozari.